

**Tid** Torsdagen den 15 oktober 2015, kl. 16.15 – 17.10  
**Plats** Bolindersalen 9:035, Tekniska Nämndhuset, Fleminggatan 4  
**Justerat** Torsdagen den 15 oktober 2015  
**Anslaget** Måndagen den 19 oktober 2015

Roger Mogert      Mikael Lind §§ 1-10, 12-52      Joel Laurén § 11, 53

**Närvarande****Beslutande ledamöter:**

Roger Mogert (S), ordföranden

Annika Johansson Hansson (S)

Cecilia Obermüller (MP)

Martin Hansson (MP)

Sebastian Wiklund (V)

Mikael Lind (M)      §§ 1-10, 12-52

Joel Laurén (M)

Björn Ljung (FP)

Erik Slottnér (KD)

**Tjänstgörande ersättare:**

Jimmy Lindgren (S)      för Karin Gustafsson (S)

Berit Nyberg (S)      för Suleiman Said (S)

Arne Genschou (M)      för Joakim Larsson (M)

Harald Eriksson (M)      för Kristina Lutz (M)

Hans Breismar (M)      §§ 11, 53 för Mikael Lind (M)

Peter Backlund (FP)      § 53 för Björn Ljung

**Ersättare:**

Eva Risberg (S)

Ewa Larsson (MP)

Haval Murad (MP)

Hans Breismar (M)      §§ 1-10, 12-52

Peter Backlund (FP)      §§ 1-52

Christina Linderholm (C)

**Tjänstemän:**

Dessutom närvarade stadsbyggnadsdirektören Anette Scheibe Lorentzi, nämndsekreterare Jenny Holmberg och Joel Sand, borgarrådssekreterare Felix Antman Debels, samt stadsbyggnadskontorets avdelningschefer och handläggande tjänstemän i de aktuella ärendena.

**Stadsbyggnadsnämnden**

Fleminggatan 4  
Box 8314  
104 20 Stockholm  
Telefon 08-508 27 300  
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se  
stockholm.se

---

**§ 29****Markanvisningspolicy för bostadsfastigheter och andra exploateringsfastigheter. Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr 2015-15125-30****Beslut**

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

**Handlingar i ärendet**

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 2 oktober 2015.  
Bil § 29

Utlåtandet avser svar på remiss från kommunstyrelsen om markanvisningspolicy för bostadsfastigheter och andra exploateringsfastigheter.

**Nämndens behandling av ärendet****Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

**Beslutsgång**

Ordföranden Roger Mogert (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

**Särskilt uttalande**

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Roger Mogert m.fl. (S), Cecilia Obermüller m.fl. (MP) och Sebastian Wiklund (V) enligt följande:

Markpolitiken är en av staden viktigaste verktyg för säkra ett högt bostadsbyggande med hög kvalitet. Det är därför mycket välkommet att staden nu reviderar sin markanvisningspolicy. Stadsbyggnadsnämnden ser flera förbättringar i förslaget. Både förslaget om direktanvisning efter jämförelseförfarande

samt ett ökat fokus på markanvisningstävlingar med fast pris är bra. Nämnden ser även att möjligheten att kunna bygga bostadsrätter på tomträtt är ett värdefullt verktyg för att uppnå en socialt hållbar stadsutveckling genom blandade upplåtelseformer i alla delar av staden. Vidare kan sociala klausuler användas för ökad social hållbarhet. Vad gäller jämförelseförfarandet är det avgörande att rutiner utvecklas för att säkerställa jämförbarhet och transparens. Det är viktigt att god kvalitet alltid är ett centralt bedömningskriterium i alla fall där staden anvisar mark till byggherrar. Tillsammans med stadsbyggnadsnämnden bör de kvalitéer som staden efterfrågar tydliggöras i tidigt skede. Stadsbyggnadskvalitéer bör kunna premieras genom exempelvis avdrag på markpriset. En annan kvalitet som bör premieras är att byggherren bygger för egen förvaltning och har ett långsiktigt och långtgående ansvar för slutprodukten. God stadsplanering kräver en markpolitik som sätter kvalitet i första rummet.

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Lind m.fl. (M), Björn Ljung (FP) och Erik Slottner (KD) enligt följande:

Vi konstaterar att förslaget till ny markanvisningspolicy inte innebär några förändringar gentemot den nuvarande policyn. Det är bra att kontoret tydligt framhåller att försäljning av mark fortsatt ska ske till aktörer som avser bygga bostadsrätter, och att stadens utgångspunkt är att mark skall säljas till marknadspris. Vidare har ambitionen från exploateringskontoret också varit att öka tydligheten i formerna för markanvisning och vilka krav staden ställer på aktörerna på bostadsmarknaden. Detta är på det hela taget bra, och vittnar om att verkligheten tycks ha kommit ifatt nuvarande politiska majoritet.

Vi ser dock med oro på att de allmännyttiga bostadsbolagen nu kommer att ges en kommunal gräddfil på Stockholms bostadsmarknad, med markanvisningar på ideologisk grundval. Det riskerar att slå hårt på externa aktörer som både vill och kan bygga hyresrätter. Med Alliansen i majoritet har det varit tydligt hur en mångfald av aktörer också innebär att det blir en mångfald i upplåtelseformer. Hälften av alla markanvisningar 2006 – 2014 har avsett nya hyresrätter. Det finns närmare 100 byggföretag på Stockholmsmarknaden, vilket av naturliga skäl är ytterst viktigt för att kunna hålla en fortsatt hög produktionsnivå. Det vore minst sagt olyckligt om nu vänstermajoritetens

bostadspolitik i praktiken innebär att privata aktörer trängs undan av ideologiska skäl.

Tyvärr kan vi se att vänstermajoriteten i realiteten nu sänker ambitionerna för bostadsbyggandet. De nya bostäder som kommer på plats under innevarande mandatperiod kommer vara ett resultat av de 122 000 bostäder som Alliansen lämnade över i olika planerings- och genomförandeskeden, snarare än ett resultat av någon aktiv bostadspolitik från vänstermajoriteten.

Avslutningsvis noterar vi att vänstermajoriteten i och med beslutet i exploateringsnämnden den 20 augusti missade budgetmålet om att få till stånd en reviderad markanvisningspolicy per den 30 juni 2015.

**Ersätтарыttrande**

Christina Linderholm (C) instämmer i särskilt uttalande från Mikael Lind m.fl. (M), Björn Ljung (FP) och Erik Slottner (KD).

**Underrättelse**

Kommunstyrelsen ska underrättas om beslutet.

---